

ZDRAVLJENJE Z ANTIDEPRESIVI

ZDRAVLJENJE z antidepresivi

Psihiatrična
bolnica
Begunje

Begunje,
25., 26. oktober
1996

Zbornik
ZDRAVLJENJE Z ANTIDEPRESIVI

Psihiatrična bolnišnica Begunje, 1997

Urednika: Janez Romih, Andrej Žmitek

Prevodi in lektoriranje: Marija Žmitek

Oblikovanje: Barbara Bogataj-Kokalj

Tisk: Medium d.o.o.

Naklada: 300 izvodov

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415110/97-mb sp
z dne 9.1. 1997 šteje zbornik med proizvode,
za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

615.214(082)

616.89-085(082)

ZDRAVLJENJE z antidepresivi: (zbornik),
Begunje, 25., 26. oktober 1996:/
(urednika Janez Romih, Andrej Žmitek; prevodi Marija Žmitek) -
Begunje: Psihiatrična bolnišnica, 1996

1.Romih, Janez, 2. Žmitek, Andrej
64509952

Begunje, 25., 26. oktober 1996

ZDRAVLJENJE

---

z antidepresivi

Psihiatrična bolnišnica Begunje

Zbornik je posvečen prof.dr. Jožetu Lokarju.

- 9** UVODNE MISLI; *Janez Romih*
- 12** DEPRESIJA IN ŽALOST; *Lev Miličinski*
- 18** KLASIFIKACIJA IN PREPOZNAVANJE DEPRESIJ; *Marga Kocmur*
- 30** PATOFIZIOLOŠKE OSNOVE ANTIDEPRESIVNEGA ZDRAVLJENJA;
Dušan Sket
- 57** KLINIČNA FARMAKOLOGIJA ANTIDEPRESIVOV: DILEME, MITI,
DEJSTVA; *Miro Jakovljevič*
- 82** INDIKACIJE ZA ZDRAVLJENJE Z ANTIDEPRESIVI; *Vukosav Žvan*
- 97** UPORABA ANTIDEPRESIVOV V PRAKSI; *Jože Lokar*
- 109** STRANSKI UČINKI ANTIDEPRESIVNE TERAPIJE; *Janez Resman*
- 126** ANTIDEPRESIVI IN BOLEZNI SRCA; *Jože Lokar, Miran Kenda*
- 130** MEDSEBOJNO DELOVANJE ANTIDEPRESIVOV IN DRUGIH UČINKOVIN;
Milka Pečar
- 145** ZASTRUPITVE Z ANTIDEPRESIVI; *Martin Možina*
- 155** ZDRAVLJENJE Z ANTIDEPRESIVI PRI STAREJŠIH; *Aleš Kogoj*
- 167** MEDIKAMENTOZNO ZDRAVLJENJE REZISTENTNIH DEPRESIJ; *Dragan Terzič*
- 180** ZDRAVLJENJE Z ANTIDEPRESIVI V SPLOŠNI PRAKSI; *Jože Možgan*

188 VEDENJSKO-KOGNITIVNA TERAPIJA DEPRESIJE; *Nada Anič*

196 NEKATERI NEMEDIKAMENTOZNI BIOLOŠKI NAČINI
ANTIDEPRESIVNEGA ZDRAVLJENJA; *Andrej Žmitek*

211 POVZETKA POSTERJEV

Janez Romih

Spoštovane kolegice in kolegi,

so mnoge ideje, ki uvenejo še preden vzbrstijo, in so ideje, ki jih rodovitna prst požene v trajnejšo rast. Kam sodi to naše početje? O tem premišljuje, ko tretje leto zapored in že četrtrič odpiram strokovno srečanje pri nas. O tem namreč, da zagnanost te vrste v Begunjah morda le ni na hitro odmiranje obsojeno klitje. In o tem, od kod pravzaprav prihaja tisti dovolj močan vzgib, ki vsake toliko časa razklene lupino naše vsakdanjosti, da lahko zlezemo iz nje in se spustimo v izziv, ki ga predstavljajo takšni seminarji. In že me obletava misel, kaj če ni to v znatni meri ravno ta, tolikokrat podcenjena, siva, vse prej kot bleščeča, včasih boleča, pa kljub vsemu večinoma uravnotežena, notranje bogata, k bolniku zazrta vsakdanjost. Ali ni to tisto edino, pravo, otipljivo dogajanje, ki nas polni s plemenitimi vsebinami zdravniškega poklica, medtem ko se hkrati vanj neprizanesljivo kruto in vztrajno prazni vrč našega življenja? Je potem to tista naša najbolj pristna in resnična človeška in strokovna izkušnja, ki se, podžgana s pravo mero radovednosti po odgovorih na zapletena vprašanja o bioloških in drugih danostih življenja, v nekem določenem trenutku enostavno mora zgostiti v zadosti plodovit in ustvajalen naboj.

Za hip se prepuščam upanju, da so "begunjski" seminarji, kot jim menda nekateri že pravijo, narejeni iz tega testa, in se že hitim spraševati, ali in koliko je to sploh pomembno. Čemu takim dogodkom pripisovati neko globljo pogojenost in razumljenost, ko pa v njih brez težav odkrijemo tudi bolj lahkotne sestavine. Ali ne gre na primer pri tem in njemu podobnih srečanjih, pa ne da bi s tem že na začetku želel zmanjševati našo delovno vnemo, za pravo mozaično nanizano razkošje trenutkov veselja in radosti zaradi nenadne človeške bližine kolegic in kolegov, ki nas je življenje razpihalalo na vse strani, zdaj in tu pa je mogoče, včasih z nekom po mnogih letih ali pa sploh prvič, klepetati o marsičem, kar bega našo pamet, dušo in srce. Mlajši med nami recimo o plačah, starejši o vnukih.

Poglejte, tako se je meni zgodilo, da sem pred nekaj dnevi zalotil svojega triletnega vnuka Jana, kako na vrtu debelo uro dolgo molče in strašno resnega obraza pobira odpadlo listje in ga s ščipalkami za perilo skrbno in natančno pripenja nazaj na veje. In jaz sem stal tam, negiben in tiho pritajen in sem pustil, da se je tihotapil vame nenavadno topel in ganljiv občutek, ki ga je povzročal mali premišljevalec s svojim vztrajnim prizadevanjem, da bi uredil naravo nekoliko po svoje, in se mu je pri tem najbrže zdelo, da je na pragu velikega odkritja, sam pa sem vedel, kako majhne so njegove možnosti, da bi ji kljuboval. In vedel sem, da bo nas in poete vseh vrst jesen enako kot doslej še naprej zaposlovala s svojimi žalostnimi, golimi in opustelimi pejsaži in da navsezadnje od njegove pogruntavščine tudi proizvajalci ščipalk ne bodo imeli prav nobene koristi. O ostalih njegovih podvigih pa morda kasneje, v pomenku s kolegicami in kolegi, ki so doma priče podobnim velikim dosežkom naših najmlajših znanstvenikov.

Nastopil je trenutek, ko moram glede strokovnega srečanja po pravici povedati, da prej omenjeni inštrumentarij v prisposobi rodovitne prsti in ostalih metafor, nanašajočih se na našo bolnišnico, ob vsem spoštovanju nastopajočih z domače scene še zdaleč ne bi zadoščal za njegovo izvedbo. Dejansko smo zamisel lahko uresničili le ob prepričljivi podpori predavateljev, ki smo vas od drugod povabili k sodelovanju. Pri tem se nam znova niste v ničemer izneverili in z nobeno svojo potezo niste prispevali k naši živčnosti ali slabi volji. Stvari so potekale brez veliko besed, mirno, zanesljivo in prijateljsko naravnano.

Priznanje gre tudi Krki, Leku, Janssensu, Lillyju, Pfiizerju, Rochu in Sandozu. Ob vsej moji zadržanosti in previdnosti, ki ve, da v miselnosti farmacevtskih tovarn ni veliko prostora za naivnost, mi v vaši očitni naklonjenosti srečanju ni uspelo zaslediti nič bolj sumljivega. Tako po moje v ozadju vaše prijaznosti ne more biti drugega kot spoznanje o naši tesni medsebojni strokovni povezanosti, ki nam edina lahko odpira nova obzorja.

Koncept seminarja je repriza dosedanjih. Tema, ki smo jo izbrali, je nedvomno aktualna. Kot problem vznemirljivih razsežnosti je trdno zasidrana v naši zdravniški izkušnji. Za vse nas je izziv, vreden globokega premisleka, iskanja najboljših možnih odgovorov in čimvečjega razumevanja. Seveda pa sveta v teh dveh dnevih ne bomo spreminjali in ne sklenili kroga problema, kajti resnični problemi so vedno trajnejši od naših prizadevanj, da bi jih rešili. Toda tudi če bo cilj v marsičem ostal neuresničen, se bodo na poti do njega dogajale važne in smiselne reči.

Drage kolegice in kolegi, ob vašem prihodu, obkroženem z zamolkolo

zelenim, rjastim, zlatorumenim in ognjenordečim čudežem pozne jeseni, se je dvorana napolnila z Ipavčevo Če na poljane pade rosa. Preden začnemo z delom, se nas bo glasba, ta pomembni vzgib človeške plemenitosti, še enkrat dotaknila; otožna, temačna, strastna, nežna, očarljiva - Schubertova. Prihodnje leto se bo Evropa spomnila 200-letnice njegovega rojstva. Mlada pevca, sopranistka Janja Hvala in baritonist Damjan Ristič, vam ob spremljavi Sande Vremšak na klavirju poklanjata štiri bisere iz recitala njegovih samospevov. In to je poleg večerje v Podvinu še en poskus, s katerim vas želimo zapeljati in prepričati, kako ste v Begunjah resnično dobrodošli.